

ВИСНОВОК

кафедри кримінального права Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого
на запит народного депутата України
Домбровського О. Г., оголошеного на засіданні Верховної Ради України
23 вересня 2016 року
«щодо доцільності внесення змін до Закону України «Про внесення змін
до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку
зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання» №
838-VIII»

Фахівці кафедри кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого ретельно вивчили запит, у якому народний депутат України Домбровський О. Г. пропонує внести зміни до КК України, та вважають за необхідне зазначити таке.

1. Із прийняттям Закону України від 26 листопада 2015 р. № 838-VIII «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання» (далі – ЗУ від 26.11.2015 р. або «Закон Савченко») частина 5 ст. 72 КК України була викладена у новій редакції. Це призвело до того, що особи, які активно сприяють/сприяли у розкритті злочинів, опинилися в менш сприятливій ситуації порівняно із особами, які вчинили тяжкі чи особливо тяжкі злочини, та до яких судом було застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою (попереднього ув'язнення).

2. У цілому, ЗУ від 26.11.2015 р. дозволяє, наприклад, необґрунтовано скорочувати в двічі строк покарання, призначеного особам, які вчинили тяжкі та особливо тяжкі злочини, наприклад, проти основ національної безпеки України; життя та здоров'я особи; волі, честі та гідності; статевої свободи та статевої недоторканості; громадської безпеки; корупційні злочини, тощо. У зв'язку із цим, запропоновані у запиті народного депутата О. Г. Домбровського зміни до КК України, що передбачають диференційований підхід до застосування положень «Закону Савченко» (залежно від ступеня тяжкості вчиненого злочину, а також від того, чи вчинено цей злочин вперше) в цілому

заслужують на підтримку. В той же час ці пропозиції мають бути доопрацьовані з урахуванням того, що криміногенна обстановка, яка на сьогодні склалася у державі, свідчить про значну поширеність *злочинів проти основ національної безпеки та корупційних злочинів*. У зв'язку із цим, доцільно *встановити заборону* на пільгове зараховування строку тримання під вартою до строку покарання, призначеного судом, із розрахунку день за два, і у випадку вчинення *особою* цих злочинів.

3. На нашу думку, було б доцільно *заборонити* пільгове зараховування строку попереднього ув'язнення в строк покарання день за два щодо осіб, які вчинили *умисні* тяжкі злочини, що потягли за собою смерть людини або втрату нею працездатності. Якщо залишити вирішення цього питання так, як це пропонується в запиті, то поза увагою правозастосувачів залишаться тяжкі злочини, що потягнули за собою смерть людини або втрату працездатності, передбачені в *інших розділах* Особливої частини КК України.

4. Зміни, які пропонуються у запиті, не *вирішують питання* про те, чи дозволяється зараховування строку тримання під вартою у строк покарання особам, які вчинили особливо тяжкі злочини, інші тяжкі злочини, на які не поширюються передбачені в запиті обмеження, а також у випадках повторного вчинення особою злочину невеликої тяжкості, середньої тяжкості, із розрахунку: один день попереднього ув'язнення за один день позбавлення волі (як і було до прийняття «Закону Савченко»). Прикладом вдалого вирішення цього питання є пропозиції, передбачені у Проекті Закону № 4548 від 29.04.2016 р. «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо правил зараховування строку попереднього ув'язнення)» наданого на ознайомлення в комітет ВРУ. Цим законом пропонується викласти ч. 5 ст. 72 КК України у такій редакції: «зараховування судом строку попереднього ув'язнення у разі засудження до позбавлення волі в межах того ж кримінального провадження, у межах якого до особи було застосовано попереднє ув'язнення, провадиться з розрахунку:

один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі для злочинів невеликої та середньої тяжкості;

один день попереднього ув'язнення за один день позбавлення волі для тяжких та особливо тяжких злочинів.»

Така конструкція може бути використана і при внесенні змін до ч. 5 ст. 72 КК України з урахуванням тих пропозицій, що містяться у запиті О. Г. Домбровського, який аналізується.

5. З урахуванням викладеного, вважаємо, що запропоновані народним депутатом України, О. Г. Домбровським, зміни заслуговують на увагу, в цілому є доречними та можуть бути підтримані за умови їх подальшого доопрацювання.

Зав. кафедрою
кримінального права
Національного юридичного
університету імені
Ярослава Мудрого

професор В.І. Тютюгін